

Kokous 6.2.2020

Aika: to 6.2.2020 klo 10-12

Paikka: nh. Aleksanteri (sisäministeriö, Kirkkokatu 12)

Osallistujat:

- Tiedeasiantuntija Erja Heikkinen (ryhmän puheenjohtaja), opetus- ja kulttuuriministeriö
- Professori Kaisa Miettinen, Jyväskylän yliopisto (etäyhteydellä)
- Rehtori Petri Raivo, Karelia-ammattikorkeakoulu, ARENE-edustaja (etäyhteydellä)
- Tietotekniikkapäällikkö Minna Harjuniemi, Helsingin yliopisto, FUCIO-edustaja
- IT-pääsihteeri Jaakko Riihimaa, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu, AAPA-edustaja ESTE varahenkilö tietohallintopäällikkö Sari Laaksonen, Lahden ammattikorkeakoulu ESTE
- Tietoasiantuntija Aija Kaitera, Helsingin yliopisto, TUHA-verkoston edustaja ESTE varalla yksikön päällikkö Mari Riipinen, Turun yliopisto ESTE
- Kirjaston johtaja Jarmo Saarti, Itä-Suomen yliopisto, Kirjastojen neuvoston edustaja ESTE varahenkilö kirjaston johtaja Ulla Nygrén, Turun yliopisto
- Kehittämispäällikkö Riitta Meretoja, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri ESTE
- Pääjohtaja Heikki Mannila, Suomen Akatemia ESTE
- Rahoitusjohtaja Jari Toivo, Business Finland
- Pääjohtaja Juhani Damski, Ilmatieteen laitos ESTE varahenkilö Tulanetin toiminnanjohtaja Sanna Marttinen, Luonnonvarakeskus
- Neuvotteleva virkamies Saara Leppinen, sosiaali- ja terveysministeriö
- Pääsuunnittelija Kai Husso, työ- ja elinkeinoministeriö ESTE
- Professori Pekka Appelqvist, Puolustusministeriö ESTE
- Professori Virpi Tuunainen, Aalto yliopisto, Professoriliiton edustaja
- Informaatikko Maija Paavolainen, Helsingin yliopisto ESTE
- Toimitusjohtaja Liisa Suvikumpu, Säätiöt ja rahastot ry ESTE varahenkilö lakimies Martin Löfman, Säätiöt ja rahastot ry
- Johtaja Kristiina Hormia-Poutanen, Kansalliskirjasto
- Professori Anne Mäntynen, Jyväskylän yliopisto, Tiedekustantajien edustaja ESTE varalla professori Olli Pyyhtinen, Suomen tiedekustantajien liitto, Tampereen yliopisto ESTE
- Puheenjohtaja Keijo Hämäläinen, Tieteellisten seurain valtuuskunta, ESTE varahenkilö toiminnanjohtaja Lea Ryyänen-Karjalainen, TSV
- Johtaja Antti Mäki, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus, ESTE varahenkilö johtaja Janne Kanner, CSC
- Ylitarkastaja Jukka Haapamäki, opetus- ja kulttuuriministeriö
- Kehityspäällikkö Hanna-Mari Puuska (ryhmän sihteeri), CSC - Tieteen tietotekniikan keskus
- Opetusneuvos Matti Kajaste, opetus- ja kulttuuriministeriö

Vierailijat:

- Kehittämispäällikkö Henriikka Mustajoki, TSV
- Projektipäällikkö Tiina Strengell, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus

Asialista:

1. Kokouksen avaus ja työjärjestyksen hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.04 ja hyväksyttiin työjärjestys.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja [Liite 1](#)

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Tilannekatsaus (Puuska) [Liite 2](#)

- Kysyttiin, voivatko organisaatiot valita, mitkä näiden tiedeuutisista näkyvät portaalissa. Kyllä, tästä keskusteltiin 23.1.2020 viestintäosastoille järjestetyssä webinaarissa, ja oli puhetta, että organisaatiot voivat itse päättää, mitä uutisia viedään tutkimustietovarantoon. Viestinnän webinaareista löytyy tallenne: <https://wiki.eduuni.fi/x/4oXHBw>
- Mainittiin, että vuosi 2021 on Tutkitun tiedon teemavuosi, ja siihen kootaan mukaan tahoja, jotka haluavat olla promoamassa tutkittua tietoa. Tutkimustietovaranto on ilmoitettu mukaan. Ideana on, että segmentoidaan tutkittua tietoa eri kansalaisryhmille ja avataan tietolähteitä. Tutkimustietovarantoa tulee jatkokehittää myös tästä näkökulmasta.
- Kerrottiin, että tutkijoiden meritoitumista ja vastuullista arviointipohditaan useissa organisaatioissa ja työryhmissä ja tutkimustietovaranto toimii näiden kanssa yhteistyössä. Tavoitteena on huomioida meritoitumisessa erityisesti avoin tiede sekä esim. koulutukset, luottamuselimet, yhteiskunnallinen aktiviteetti. TENK on uudistamassa ansioluettelomalliaan, ja se julkaistaan 18.3.2020 Etiikan päivillä.

4. Palvelun nimi (Haapamäki)

- Tutkimustietovarannon nimikilpailu järjestettiin viime syksynä, ja sen pohjalta on kartoitettu suomenkielisiä nimivaihtoehtoja. Osa soveltuvista domain-osoitteista on varattu, mutta käytettävissä olevista on valittu kaksi vaihtoehtoa: suomentiede.fi, tiedejatutkimus.fi
- Ohjausryhmässä 27.1.2020 äänestettiin vaihtoehtoja ja äänestetty yksimielisesti jälkimmäisen puolesta. Perusteena oli, että tiede ja tutkimus kuvaa sisältöä paremmin kuin tiede.
- Johtoryhmä kannatti nimivaihtoehtoa tiedejatutkimus.fi

Päätös: Portaalin suomenkielinen nimi ja domain-osoite on suomeksi tiedejatutkimus.fi

5. Portaalin demo (Strengell) [Liite 3](#)

- Esiteltiin portaalin demoversiota.
- Portaalin testiversio pyritään saamaan huhtikuun aikana avoimesti testattavaksi. Kysyttiin, onko testausvaiheessa käytössä palautelomake. Olisi hyvä, koska jos on ohjaavia kysymyksiä. Monipuolisemmin palautetta. Joku rakenne testaamisella. Todettiin, että toteutetaan lomake hyödynnettäväksi testauksessa.
- Kysyttiin, tulevatko linkit julkaisujen kokoteksteihin saataville. Kyllä, jos ne on toimitettu VIRTJA-julkaisutietopalveluun. Linkeistä näytetään DOI, osoite kustantajan sivulla ja/tai rinnakkaistallennetun julkaisun osoite.
- Kommentoitiin, että käytettävyydestä olisi syytä tehdä kaikilla loppukäyttäjryhmillä, myös sellaisilla, jotka eivät ole julkaisutoiminnan ammattilaisia ja

joille esim. urn:ien merkitys ei välttämättä aukea. Tavallinen käyttäjä ei koukutu vielä alku näkymästä, koska ei välttämättä ymmärrä klikata linkkiä.

- Kommentoitiin, että käyttäjälle pitäisi tarkentaa, että mukana ovat vain tiettyjen rahoittajien hankkeet. "Tietoa palvelusta" -sivulle on tarkoitus kuvata tietosisältöä ja rajoituksia, mutta todettiin sen olevan hankalasti löydettävissä, jos käyttäjä menee katsomaan hankkeita. Selvitetään, miten saataisiin tietosisällön rajoitukset helpommin esitettyä esim. infopallojen avulla.
 - Kysyttiin, onko kaikki tieto portaalissa kaikille avointa. Kyllä.
 - Kysyttiin, miten tieteelliset kirjastot näkyvät infrastruktuureina. Peruseriaate on, että organisaatiot päättävät, minkä infrastruktuurien tietoja ne toimittavat, ja rajoituksista on käyty keskustelua TUHA-infraryhmässä sekä Tulanetissa. Todettiin, että otetaan kirjastot infroina esille infrawebinaarissa 14.2.2020. Kommentoitiin, että infrat voivat olla joko suoraan tutkimukseen tekemiseen liittyviä tai tutkimusta mahdollistavia (esim. Fienlib, Finna).
 - Toivottiin organisaatioiden näkymiin ja niitä kuvaaviin tunnuslukuihinportaalissa enemmän suhteutusta muihin organisaatioihin (esim. kuinka suuri osuus Suomen yliopistoista).
 - Ehdotettiin muutettavaksi
 - Tutkimusjärjestelmä -> Tutkimus- ja innovaatiojärjestelmä.
 - Muut tiedelaitokset -> Muut tutkimusorganisaatiot
 - Todettiin, että tutkimus- ja innovaatiojärjestelmää koskeva kuvaus täytyy muotoilla OKM:n ja TEM:in yhteistyössä.
 - Kysyttiin, onko saavutettavuus huomioitu. Kyllä, ja arviointi tehdään vielä ennen julkaisua. Ainoastaan graafit on vaikea tehdä täysin saavutettavaksi.
 - Kommentoitiin, että karttanäkymässä tulee huomioida, että useilla tutkimuslaitoksilla on useita toimipisteitä. Todettiin, että karttanäkymä toteutetaan vasta myöhemmässä vaiheessa.
 - Kerrottiin, että Akatemian Tieteen tila on siirtymässä jatkuvampaan tiedontuotannon malliin ja osia tilastoista julkaistaan tutkimustietovarannossa. Mainittiin, että myös AMK:ien TKI-toiminta huomioidaan.
 -
6. Tutkimustietovarannon yhteydet Kansalliskirjaston palveluihin (Hormia-Poutanen ja Puuska) [Liite 4](#)
- Todettiin, että samantyyppisiä asioita tehdään sekä Kansalliskirjastossa ja CSC:llä erityisesti tunnisteiden osalta ja yhteistyötä jatketaan.
7. Tutkimustietovaranto avoimen tieteen linjausten edistäjänä (Henriikka Mustajoki, TSV) [Liite 5](#)
- Mainittiin, että tutkimustietovarannolla on rooli esim. tutkimusjulkaisujen avoimuuden ja löydettävyyden sekä esim. monikielisyyden seurannan näkökulmasta
 - Kerrottiin, että tieto julkaisujen cc-lisensseistä kerätään jatkossa VIRTJA-julkaisutietopalvelun kautta
 - Keskusteltiin oppimateriaalien tunnistamisesta tutkimustuotoksina
 - Kuka päättää avoimuudesta (organisaatio, opettaja)?
 - Miten pidetään huolta, että oppimateriaalit oikeita (laatu)?
 - Suositus tekijänoikeuksista sopimisesta?
 - Mainittiin yhtenä kehityskohteenä tutkijan portfoliomallin luominen automaattisesti tutkimustietovarannosta. TSV:llä käynnistynyt EOSC:in rahoittama selvitys tutkimusaineistoista meritoitumisessa, ja kiinnostavaa on selvittää tutkimustietovarannon käyttöä sen tukena. Kiinnostavia ovat myös tutkimuseettiset sekä vastuullisuuteen ja tiedonjulkistamiseen liittyvät meriitit.
 - Kommentoitiin, että tutkimustietovaranto ei varsinaisesti kuratoi, vaan reflektoi sitä, mikä on jonnekin lähdejärjestelmään tallennettu. Ensisijainen tallentaja vastaa laadusta.
 - Kommentoitiin, että Euroopassa tunnetaan hyvin Suomen Avoimen tieteen koordinaatiotyö ja TSV:n toiminta sen edistämässä.

8. Muut asiat
9. Seuraava kokous 29.4.2020
10. Kokouksen päättäminen
Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.